

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

Pangalan _____

Pangkat: _____ Guro: _____

Aralin 4

MGA SALIK NA NAKAAPEKTO SA *SUPPLY* AT ELASTISIDAD NG *SUPPLY*

Most Essential Learning Competencies: Natatalakay ang mga salik na nakaaapekto sa *supply* at elastisidad sa pang araw-araw na pamumuhay.

Sa aralin na ito malalaman mo na hindi lamang presyo ang nakakapagpapabago sa dami ng *supply*, may iba't-ibang salik ang nakaaapekto sa *supply* na maaaring magbunga ng pagtaas at pagbaba nito, kahit hindi nagbabago ang presyo.

Ang iyong natutunan sa pagtalakay sa mga salik na nakakaapekto sa *supply* at elastisidad ng *supply* ay maaari mong magamit upang magkaroon ka ng matalinong pagdedesisyon sa pang araw-araw mong pamumuhay.

May mga gawain din akong inihanda upang masukat ang iyong natutunan tungkol sa aralin. Inaasahan ko na magiging interesado ka sa araling ito sapagkat ito ay batay sa iyong karanasan sa araw-araw na nakakaapekto sa ating pamumuhay.

Napag-aralan natin sa nakaraang aralin ang konsepto ng *supply* na kung saan pinag-aaralan ang gawi at kilos ng mga prodyuser upang matugunan ang bawat pangangailangan at kagustuhan ng tao sa pang araw-araw na pamumuhay.

Panuto: Bilugan ang titik ng pinakatamang sagot.

- Ito ay isang tulong na ipinagkakaloob ng pamahalaan sa maliliit na negosyante at mga magsasaka upang paramihin ang kanilang produksiyon at pataasin ang *supply* ng mga produkto.

A. pagbibigay ng <i>subsidy</i>	C. pagpapautang sa mga magsasaka
B. pagpapatupad ng isang programa	D. pagkakaloob ng mga bagong makinarya
- Ito ay tumutukoy sa uri ng elastisidad na may *coefficient* na $E_s < 1$.

A. elastic	B. di elastik	C. <i>perfectly elastic</i>	D. <i>unitary</i>
------------	---------------	-----------------------------	-------------------
- Ito ay kailangan ng mga prodyuser upang mapabuti nila ang ipoprodyus na mga produkto.

A. ekspektasyon	B. gastusin	C. panahon	D. teknolohiya
-----------------	-------------	------------	----------------
- Alin sa mga sumusunod na produkto ang maituturing na di elastik na elastisidad?

A. damit	B. pagkain	C. <i>resort</i>	D. sapatos
----------	------------	------------------	------------
- Tumutukoy sa kabuuang bilang ng produkto o serbisyong nais at handang ipagbili ng prodyuser sa iba't-ibang presyo sa isang takdang panahon.

A. bahay-kalakal	B. <i>ceteris paribus</i>	C. <i>demand</i>	D. <i>supply</i>
------------------	---------------------------	------------------	------------------

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

6. Ang pag-ulan ay nakatutulong sa mga pananim na magbibigay daan sa pagkakaroon ng masaganang ani. Anong salik na nakaaapekto sa *supply* ang tinutukoy dito?
A. ekspektasyon B. gastusin C. panahon D. teknolohiya
7. Ang *coefficient* na ito ay tumutukoy sa uri ng elastisidad na $E_s=1$.
A. elastik B. di elastik C. *perfectly elastic* D. *unitary*
8. Alin sa mga sumusunod na gawi ng prodyuser ang **HINDI** mainam na gawi at walang malasakit sa mamimili?
A. *exportation* B. *franchising* C. *hoarding* D. *suggested retail price*
9. Ang pagtaas ng gastos ng produksiyon ay matutugunan sa pamamagitan ng *efficient* na pamamaraan. Ano kaya ang ibig sabihin nito?
A. titipirin ng mga prodyuser ang sangkap ng bawat produkto
B. sakto lamang ang produktong kanilang isusuplay sa pamilihan
C. kaunting salik ang gagamitin upang makabuo ng maraming produkto
D. babawasan ng mga prodyuser ang mga makinarya na kanilang ginagamit sa produksiyon
10. Bakit mahalagang magkaroon ng sapat na kahandaan sa anumang maaaring maging balakid sa negosyo?
A. upang hindi malugi ang negosyante
B. upang mas lalong tumaas ang gastusin ng mga prodyuser
C. upang hindi maapektuhan ang produksiyon ng bawat produkto
D. upang mas lalong tumaas ang presyo ng bawat produkto na isusuplay

Gawain: KUMPLETUHIN MO!

Panuto: Tukuyin kung ano ang inilalarawan ng mga sumusunod na pangungusap.

1. Ang _____ ay tumutukoy sa dami ng produkto at serbisyo na handa at nais ipagbili sa iba't-ibang lebel ng presyo sa loob ng isang takdang panahon.
2. Ang _____ ay isang talaan na nagpapakita ng dami ng kaya at gustong ipagbili ng mga prodyuser sa iba't-ibang presyo.
3. Isinasaad ng _____ na mayroong direkta o positibong ugnayan ang presyo sa *quantity supplied* ng isang produkto.
4. Tinatawag itong _____ na kung saan ito ay nagpapakita ng grapikong paglalarawan ng tuwirang relasyon ng presyo at dami ng handang ipagbiling produkto ng mga prodyuser at nagbebenta.
5. Ang isa pang paraan ng pagpapakita ng ugnayan ng presyo at *quantity supplied* ay sa pamamagitan ng _____, na tumutukoy sa matematikong pagpapakita ng ugnayan ng presyo at *quantity supplied*.

MGA SALIK NA NAKAAPEKTO SA SUPPLY AT ELASTISIDAD NG SUPPLY

Hindi lamang presyo ang nakakapagpabago sa *supply*, may iba't-ibang salik ang nakaaapekto sa *supply* na maaaring magbunga ng pagtaas at pagbaba nito, kahit hindi nagbabago ang presyo. Ang pagsusuri ng mga salik na ito ay mahalagang malaman upang higit na maging matalino sa paggawa ng desisyon ang mga prodyuser (Balitao *et al.*, 2017).

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

MGA SALIK NA NAKAAPEKTO SA SUPPLY

- Subsidy**- Ang *subsidy* ay tulong na ipinagkakaloob ng pamahalaan sa maliliit na negosyante at mga magsasaka upang paramihin ang kanilang produksiyon at pataasin ang *supply* ng mga produkto
- Panahon/Klima** – Ang *supply* ng produkto ay naaayon sa kalagayan ng panahon sa isang lugar, lalo na sa mga produktong agrikultural. Kapag ang klima o panahon ay naaangkop sa pangangailangan ng mga prodyuser, tulad halimbawa ng mga magsasaka, ang pag-ulan ay nakatutulong sa mga pananim na magbibigay daan sa pagkakaroon ng masaganang ani.
- Teknolohiya** – Ito ay tumutukoy sa paggamit ng makabagong kaalaman at kagamitan sa paglikha ng mga produkto. Nagiging mabilis ang paglikha ng mga produkto sanhi ng mga makabagong makinarya at pamamaraan. Ito ay kailangan ng mga prodyuser upang mapabuti nila ang ipoprodyus na mga produkto. Ang mga magsasakang gumagamit ng mataas na uri ng binhi at may sapat na irigasyon ay nakaani ng maraming produktong agrikultural.
- Ekspektasyon** – Dahil sa inaasahan na pagtaas ng presyo sa darating na araw bunga ng mga pangyayari sa kapaligiran kagaya ng kaguluhang pampulitika, digmaan at kalamidad, ang mga prodyuser ay nagbabawas ng *supply* ng produkto na nagiging dahilan ng pagbaba ng *supply*. Sa mga panahong ito isinasagawa ng mga prodyuser ang *hoarding*. Ito ang pagtatago ng mga produkto upang hintayin ang pagtaas ng presyo. Sa sandaling tumaas ang presyo ay biglang sasagana ang *supply* ng produkto.
- Dami ng Magtitinda** – Ang dami ng tindera ng isang produkto ay dahilan ng pagdami ng *supply* ng nasabing produkto. Halimbawa, kapag dumarami ang nagtitinda ng lansones, kahit walang pagbabago sa presyo, ang *supply* ay dumarami.
- Gastusin** – May iba't-ibang gastusin ang nakapaloob sa paglikha ng mga produkto. Isa na rito ang buwis o ang kontribusyon na ipinapataw ng pamahalaan sa mga tao at kompanya. Kapag tumaas ang sisingiling buwis, ito ay karagdagang gastos para sa mga negosyante. Kapag mataas ang gastusin ng negosyante ay binabawasan ang dami ng lilikhaing produkto na nagbubunga ng pagbaba ng *supply* nito. Kapag maliit ang gastusin sa produksiyon ay dumarami ang *supply* ng mga produkto.
- Presyo ng Ibang Produkto** – Kapag ang presyo ng produkto ay tumaas, ang mga *supplier* ay nagaganyak na magbenta ng nasabing produkto. Tulad halimbawa ng ponkan, kapag mataas ang presyo nito ay dumarami ang *supply* nito. Kapag ang presyo ng pamalit o alternatibong produkto ay tumaas, magbubunga ito ng pagbaba ng *supply* ng ponkan at pagtaas ng *supply* ng pamalit na produkto. Kaya masasabi na ang pagtaas ng presyo ng isang produkto ay nakapagpababa ng *supply* ng pamalit na produkto at *vice versa*. Sa kabilang banda, kung ang produkto ay magkakomplementaryo, kung ang presyo ng isang produkto ay tumaas ang kakomplementaryong produkto ay tataas din at *vice versa*. Halimbawa ay kape at *cream*, kung tumaas ang presyo ng kape, tataas din ang presyo ng cream at magdudulot din ng pagtaas ng supply nito.

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

Matalinong Pagpapasya sa Pagtugon sa mga Pagbabago ng mga Salik na Nakaaapekto sa Supply

- Ang mga pagbabago sa salik ng *supply* ay may epekto sa magiging kahihinatnan ng negosyo. Dapat alam ng prodyuser kung paano tutugon sa pagbabago ng mga naturang salik.
1. Ang pagtaas ng gastusin sa produksiyon ay nagreresulta sa pagtaas ng presyo ng produkto. Hahantong naman ito sa pagbaba ng *demand*. Ang pagtaas ng gastos ng produksiyon ay matutugunan sa pamamagitan ng *efficient* na pamamaraan, ibig sabihin sa kakaunting salik na gagamitin ay makabubuo ng maraming produkto.
 2. Ang pagpasok sa negosyo ay malaking pakikipagsapalaran. Upang maging matagumpay, kailangang pagtuunan ng masusing pag-aaral ang pamamalakad nito. Malaki ang maitutulong ng paghingi ng payo sa mga eksperto upang maging matatag ang negosyo.
 3. Ang pagkakaroon ng sapat na kahandaan sa anumang balakid sa negosyo ay napakahalaga. Dapat maging handa sa anumang inaasahang balakid tulad ng natural na kalamidad at krisis sa ekonomiya upang hindi maapektuhan ang produksiyon.
 4. Iwasan ang pagsasamantala lalo na sa panahon ng kagipitan o kakulangan. Ito ay lalo lamang magpapalala ng sitwasyon. Dapat isipin ng mga negosyante ang kapakanan ng nakararami lalo na ng mga konsyumer na hindi kayang abutin ang mataas na presyo.

ELASTISIDAD NG SUPPLY

Ang reaksiyon ng prodyuser sa pagbabago ay limitado lamang sa maikling panahon. At ang reaksiyon na ito ay tinatawag na elastisidad ng *supply*

Malaki ang epekto ng pagbabago sa presyo ng mga produkto sa *quantity supplied* ng prodyuser. Ang wastong pagtugon sa bahagdan ng pagbabago ng presyo ay makatutulong sa mga prodyuser upang makaagapay sa naging pagbabago nang sa gayon ay makuha ang ninanais na kita.

Ang elastisidad ng *supply* ay ang paraan na ginagamit upang masukat ang magiging pagtugon ng *quantity supplied* ng mga prodyuser sa tuwing may pagbabago sa presyo nito. Nalalaman ang tugon ng prodyuser sa tuwing may pagbabago sa presyo ng mga produkto at serbisyo gamit ang *formula* sa ibaba.

Gamit ang *mid-point formula* ang %ΔQs at ang %ΔP ay makukuha sa pamamaraang ito:

$$\epsilon_s = \frac{\% \Delta Q_s}{\% \Delta P}$$

$$\begin{aligned} \% \Delta Q_s \\ &= \frac{Q_2 - Q_1}{\frac{Q_1 + Q_2}{2}} \times 100 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \% \Delta P \\ &= \frac{P_2 - P_1}{\frac{P_1 + P_2}{2}} \times 100 \end{aligned}$$

Halimbawa:

- Q1 = 100

P1 = 30
- Q2 = 150

P2 = 40

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

$$\begin{aligned} \% \Delta Q_s &= \frac{150 - 100}{100 + 150} \times 100 \\ &= \frac{50}{250} \times 100 \\ &= \frac{50}{125} \times 100 \\ \% \Delta Q_s &= 40\% \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \% \Delta P &= \frac{40 - 30}{30 + 40} \times 100 \\ &= \frac{10}{70} \times 100 \\ &= \frac{10}{35} \times 100 \\ \% \Delta P &= 28.57\% \end{aligned}$$

$$\epsilon_s = \frac{\% \Delta Q_s}{\% \Delta P} = \frac{40\%}{28.57\%} = 1.4$$

Sa bawat isang bahagdan ng pagtaas ng presyo, may mga sitwasyon na mas malaki sa isang bahagdan ng pagbabago ng *quantity supplied*. Ibig sabihin, hindi gaanong nakatutugon ang mga prodyuser sa naging pagbabago sa pamilihan ng produktong kanilang ibinebenta. Sa kabilang banda, may mga pagkakataon naman na mas maliit sa isang bahagdan ng pagbabago ng *quantity supplied* ng mga prodyuser. Ibig sabihin, sa pagbabago ng presyo ay madaling nakatutugon ang mga prodyuser sa pagbabago ng presyo.

Kaugnay nito, tunguhan ang talahanayan sa ibaba upang maunawaan ang iba’t-ibang uri ng elasticidad ng *supply*.

URI NG ELASTISIDAD	KAHULUGAN	HALIMBAWA NG PRODUKTO
Elastik $\% \Delta Q_s > \% \Delta P$ $\epsilon_s > 1$	Ang <i>supply</i> ay masasabing elastik kapag mas malaki ang pagbabago ng <i>supply</i> sa bawat porsiyento ng pagbabago ng presyo.	Halimbawa nito ay mga <i>manufactured goods</i> tulad ng tela, damit, sapatos, <i>appliances</i> , at pagkain.
Di elastik $\% \Delta Q_s < \% \Delta P$ $\epsilon_s < 1$	Ang di elastik na elasticidad ng <i>supply</i> ay nagpapakita ng mas malaki ang pagbabago ng presyo kaysa sa pagbabago ng <i>supply</i> .	Isang halimbawa nito ay ang mga nagmamay-ari ng mga <i>resort</i> . Hindi kaagad makapagdadagdag ng <i>supply</i> ng kuwarto kahit tumaas ang bayad ng mga ito.
Unitary $\% \Delta Q_s = \% \Delta P$ $\epsilon_s = 1$	Pareho ang bahagdan ng pagbabago ng presyo sa bahagdan ng pagbabago ng <i>quantity supply</i> .	Walang tiyak na halimbawa ang <i>supply</i> na <i>unitary</i> .

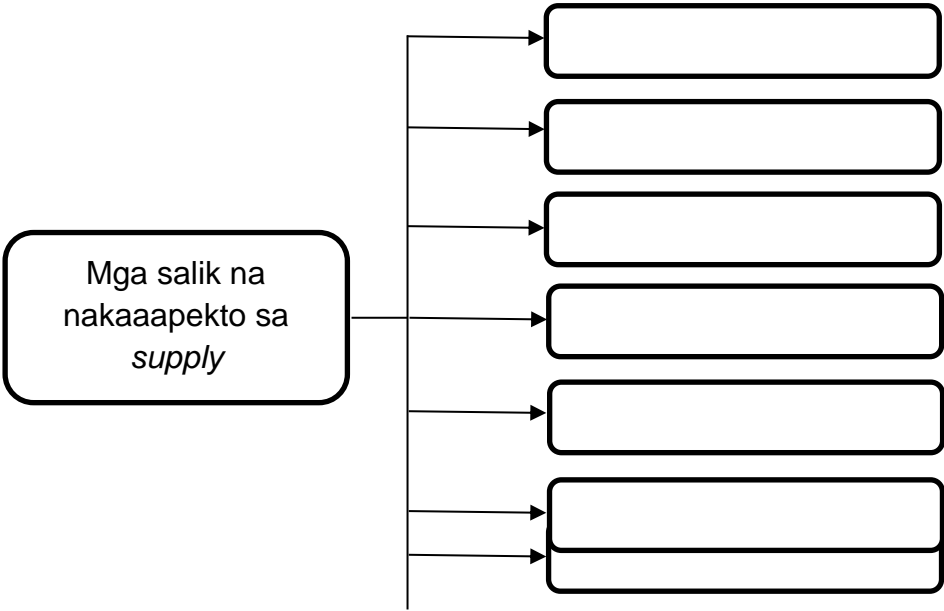
Balitao et al. (2017). *Ekonomiks: Araling Panlipunan, Modyul para sa Mag-aaral*.

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

Gawain: **KNOWLEDGE ORGANIZER**

Panuto: Isulat sa loob ng kahon ang angkop mga salik upang mabuo ang *organizer*.

Pamprosesong Tanong:

- 1. Bukod sa sariling presyo, ano-ano pa ang mga salik na nakaaapekto sa *supply*?
- 2. Bakit nagkakaroon ng supply kahit hindi tumataas ang presyo ng produkto?
- 3. Paano nakaiimpluwensiya ang mga pagbabago sa salik ng *supply* sa desisyon ng mga prodyuser ukol sa dami ng gagawing produkto?

GAWAIN: TUKUYIN MO!

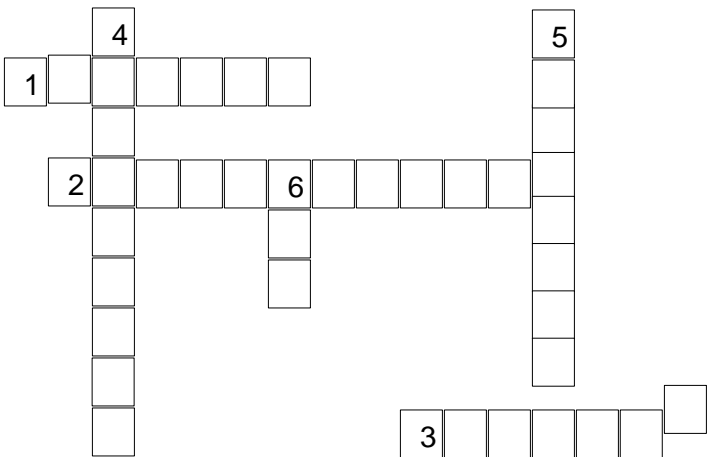
Panuto: Isulat ang salik na nakaaapekto sa *supply* na tinutukoy ng mga sumusunod na sitwasyon.

- _____ 1. May bagong makinarya na naimbento upang mas mapabilis ang paggawa ng mga produkto.
- _____ 2. Pinaplano na magdagdag ng sisingiling buwis sa mga kompanya upang makadagdag ng pondo sa pamahalaan.
- _____ 3. Mataas ang presyo ng sampalok na ginagamit sa pagluluto ng sinigang kaya naghanap ng pamalit na produkto si Aling Nena pangsahog sa sinigang na kaniyang lulutuin.
- _____ 4. Biglang sumiklab ang kaguluhan sa isang bansa sa *Middle East* dahil sa hindi pagkakaunaawan.
- _____ 5. Mahaba ang panahon ng tag-ulan ngayon bunga ng *climate change*.
- _____ 6. Nakatanggap ng tulong pinansyal ang mga maliliit na negosyante mula sa pamahalaan upang makatulong sa kanilang negosyo.
- _____ 7. Maraming mamimili ang bumibili ng pakwan kapag panahon ng tag-init.
- _____ 8. Humihingi ng dagdag na sahod ang mga manggagawa dahil kinakapos sila sa pantustos ng kanilang pangangailangan.
- _____ 9. Nararanasan ng bansa ang epekto ng *El Niño* kaya halos lahat ng pananim ay natutuyo at nasisira.
- _____ 10. Nasa *state of calamity* ang bansa dahil sa pandemya na *COVID-19*.

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

GAWAIN: ISIP-ISIP

Panuto: Ibigay ang wastong sagot sa crossword puzzle.

- Pahalang
- 1. Pantay ang pagbabago ng *supply* at presyo.
 - 2. Sumusukat sa porsiyento ng pagtugon sa pagbabago ng presyo.
 - 3. Mas malaki ang pagbabago ng presyo.
- Pababa
- 4. Hindi gaanong makatugon ang prodyuser.
 - 5. Siya ang tumutugon sa bawat pagbabago ng presyo.
 - 6. Kapag ang *unitary* ang elastisidad ng *supply* ay katumbas ng ____.

GAWAIN: HALIKA! MAGKOMPYUT TAYO

Panuto: Kumuha ng isang malinis na papel, suriin ang sitwasyon na nasa ibaba. Gamit ang *formula* ay kompyutin ang elastisidad ng *supply*.

Supply iskedyul ng *Healthy Company* para sa gatas.

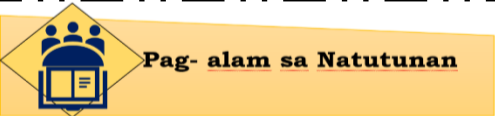
Quantity Supplied	Presyo kada bote ng gatas
50	Php120
90	Php200

Ipagpalagay na tumaas ang presyo kada bote ng gatas mula Php120 at ngayon ay naging Php200 na.

- 1. Gamit ang *formula*, kompyutin ang elastisidad ng *supply* gamit ang presyo at *quantity supplied* na nasa itaas.
- 2. Batay sa iyong kompyutasyon, anong uri ng elastisidad ng *supply* ang gatas?

Pangunahing layunin ng bawat prodyuser ang kumita mula sa kanilang negosyo. Kinakailangan ng prodyuser ang matalinong pagtugon sa bawat pagbabago ng salik ng *supply* upang makamit ang layunin nito. Ngunit higit sa layunin na kumita, dapat na maging mapanagutan ang prodyuser sa mga desisyon na ginagawa nito lalo sa mga sitwasyong maaapektuhan ang maraming mamimili.

GAWAIN: ANG IYONG HULING SAGOT

Panuto: Binabati ka namin at natapos mo ang araling ito. Bilang pagwawakas maaari mo bang isulat ang iyong mga nalaman sa aralin na ito? Isulat ang iyong sagot sa loob

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

ng *callout*. Inaasahang maipahayag mo ang iyong nalaman at naunawaan sa paksang tinalakay.

Sa paanong paraan nakaaapekto ang mga salik sa *supply* sa pang araw-araw na pamumuhay ng mga konsyumer at prodyuser?

GAWAIN: ONCE UPON A TIME!

Panuto: Basahin ang sitwasyong nasa loob ng kahon at buuin ang maaaring kahinatnan nito batay sa iyong sariling pagkaunawa. Isulat ang iyong kasagutan gamit ang *dialogue box*.

Si Mang Anthony ay matagal nang magsasaka sa kanilang probinsiya, isang araw ay nakapanood siya ng balita sa telebisyon na kung saan nalaman niya na ang presyo ng kaniyang produktong palay ay bibilhin lamang sa murang halaga. Ang presyo ng palay ay hindi kayang mabawi kahit puhunan niya sa binhi at *fertilizer*. Ano kaya ang maaaring mangyari kay Mang Anthony?

Maaaring _____

Noong nakaraang taon sinalanta ng napakalakas na bagyo ang Gitnang Luzon kaya maraming pananim ang nasira. Ano kaya ang maaaring ibunga nito?

Maaaring _____

Sa panahon ng pandemiya ngayon karamihan sa mga lugar sa Pilipinas ay nakalockdown lalo na ang *National Capital Region* kaya laging nababalitaan ng mga mamimili na maraming mga negosyante ang nananamantala sa pamamagitan ng pagtataas ng presyo tulad ng *face mask* na kung saan ito ay binebenta ng mga *supplier* sa mataas na presyo. Ano kaya ang maaaring gawin ng mga mamimili?

Maaaring _____

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

Pamprosesong Tanong:

- 1. Paano ka nakabuo ng maaaring kahinatnan ng pangyayari?
- 2. Alin sa mga sitwasyon ang nahirapan kang bumuo ng maaaring kahinatnan? Bakit?
- 3. Sa ngayon masasabi mo ba na malaki ang epekto ng mga salik sa pagbabago ng supply ng isang produkto? Bakit? Bigyang patunay.

GAWAIN: SAGUTIN MO ‘TO

Panuto: Bigyan ng paliwanag ang mga sumusunod na tanong batay sa iyong natutuhan.

- 1. Bakit kailangang magkaroon ng sapat na supply sa pamilihan?
- 2. Paano mapatataas ang supply at mapabababa ang presyo?
- 3. Kung ikaw ay isang prodyuser, paano mo masisiguro na laging sapat ang supply sa pamilihan?

A. PUNAN MO

Panuto: Isulat ang salitang inilalarawan ng mga sumusunod na pangungusap.

- _____ 1. Ito ay tumutukoy sa paggamit ng makabagong kaalaman at kagamitan sa paglikha ng mga produkto.
- _____ 2. Ang tawag sa pagtatago ng mga produkto upang hintayin ang pagtaas ng presyo.
- _____ 3. Pangunahing salik na nakaaapekto sa pagbabago ng supply.
- _____ 4. Uri ng elastisidad ng supply na may parehong bahagdan ng pagbabago ng presyo sa bahagdan ng pagbabago ng quantity supply.
- _____ 5. Ito ay isang tulong na ipinagkakaloob ng pamahalaan sa maliliit na negosyante upang paramihin ang kanilang produksiyon at supply ng produkto.
- _____ 6. Isang paraan na ginagamit upang masukat ang magiging pagtugon ng quantity supplied ng mga prodyuser sa tuwing may pagbabago sa presyo nito.
- _____ 7. Halimbawa ng uri ng elastisidad na ito ay mga manufactured goods tulad ng tela, damit, sapatos, appliances, at pagkain.
- _____ 8. Uri ng elastisidad ng supply na nagpapakita ng mas malaki ang pagbabago ng presyo kaysa sa pagbabago ng supply.
- _____ 9. Siya ang nangangasiwa o tumutugon sa bawat pagbabago ng presyo ng mga produkto.
- _____ 10. Ito ay isang salik na nakaaapekto sa supply na kung saan inaasahan ang pagtaas ng presyo sa mga darating na araw bunga ng mga pangyayari sa kapaligiran.

B. MAG-KOMPYUT TAYO!

Panuto: Kompyutin ang elastisidad ng supply at tukuyin kung anong uri ito ng elastisidad.

1. Q1 = 200	P1 = 10	2. Q1 = 10	P1 = 15
Q2 = 220	P2 = 15	Q2 = 30	P2 = 20

ARALING PANLIPUNAN- IKALAWANG KWARTER

Sa kasalukuyang panahon ang Pilipinas ay humaharap sa malaking pagsubok, isang pagsubok na dapat labanan at pagtuunan ng pansin. Tayong mga Pilipino ay lumalaban sa pandemiya na tinatawag nating *COVID-19* na kung saan marami ng kababayan natin ang namatay dahil sa sakit na ito. Marami na ang naapektuhan nito hindi lang ang ating mga buhay pati na rin ang mga trabaho, negosyo at kahit ang transportasyon dahil sa *lockdown* na nangyayari upang hindi na mabilis ang pagkalat ng sakit na ito.

Noong mga nakaraang buwan halos mag*panic buying* ang mga mamimili sa mga pamilihan dahil sila ay nakaririnig ng balita na ila-*lockdown* ni Pangulong Rodrigo Duterte ang buong *National Capital Region*, halos maraming mamimili ang bumibili sa pamilihan upang makapag-imbak ng kanilang kakainin sa araw-araw. Ngunit ang isa sa mga nakikita nating problema ay ang pagkukulang at pagtaas ng presyo ng mga produkto tulad ng *face mask* at *alcohol* na pangunahing pangangailangan natin upang makapagbigay sa atin ng proteksiyon. Dahil sa maraming bumibili, ito ay nagkakaubusan sa mga tindahan kaya ang mga *supplier* ay naglalaan pa ng karagdagang gastos upang mas marami ang magawang produkto, ngunit maaaring humantong ito sa pagtaas ng presyo ng bawat produkto. Kung ikaw ay isang mabuting prodyuser, ano kaya ang maaari mong gawin upang makatulong sa mga mamamayang hindi kayang abutin ang presyo ng bawat produkto na maaari nilang bilhin? Sa ganitong sitwasyon hindi lang ang mga konsyumer ang dapat magsagawa ng matalinong pagdedesisyon pati na rin ang mga prodyuser dahil sa kanila nakasalalay ang *supply* ng bawat produktong ating bibilhin.

Pamprosesong Tanong:

1. Naranasan mo din ba ang sitwasyon na inilahad sa itaas? Nahirapan ka bang bilhin ang mga produktong nais mong bilhin? Ano ang ginawa ng iyong pamilya ?
2. Maraming mga mamimili ang halos hindi mabili ang kanilang pangunahing pangangailangan sapagkat mataas ang presyo ng mga produkto dahil sa kakaunti lamang ang *supply* ng mga ito. Bilang isang mag-aaral ano kaya ang maaaari mong maitutulong upang matustusan ang pangangailangan ng iyong pamilya kahit mataas ang presyo ng mga bilihin? Ipaliwanag at magbigay ng halimbawa.
3. Kung ikaw ay magiging isang prodyuser sa hinaharap, ano ang maaari mong gawin upang maging matagumpay ang iyong papasuking negosyo lalo na sa kasalukuyan na tayo ay nasa gitna ng pandemiya? Ipaliwanag.